

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

لیکونکی: خلیل نصر الله
استونکی: شاه محمود "سرتیر"
۲۳ جون ۲۰۲۴

د حاکمیت ساتنه: په یمن کې د جاسوسی لویه حلقه له منځه یوړل شوه

د صنعا ستراتیژیک د یوې مهمې امریکایي – اسراییلي جاسوسی شبکې له منځه وړل د یمن د خپلواکۍ په جگړه کې د یوه تاریخي پړاو نښه ده، چې د لسيزو د بهرنیو جاسوسی او د یمن د کمزوري ساتلو لپاره یې له منځه وړل دي. د جون په ۱۰، صنعا اعلان وکړ چې په یمن کې د متحده ایالاتو - اسراییلو د جاسوسی ترټولو لوی شبکې په موندلو سره یې د "ستراتیژیک استخباراتو پرمختګ" ترلاسه کړی دی.

دا هڅې، د کلونو په اوږدو کې، د متحده ایالاتو د استخباراتي شبکې د "کوډ" په پوهولو کې بریالی شوه، چې د دې شبکې د غړو د نیولو، د دوی د میتودونو افشا کولو، د دوی د ترسره شویو دندو، د دوی اهدافو او د دوی د استخدام پروسی په برخه کې.

د دې میاشتي په پیل کې، د یمن په پلازمینه کې د امنیت او استخباراتو مشر، تورن جنرال عبدالحکیم ال خیواني، د امریکا-اسراییلو د جاسوسی شبکې له منځه وړل په ډاګه کړل چې دندې یې د دولت بیلابیل اړخونه په نظامي، اقتصادي او ټولنیز ډول اغیزه کړې .

په مهمه توګه، د جاسوسی شبکې ډیری غړو خپل فعالیتونه د "نړیوالو سازمانونو او ملګرو ملتونو د ادارو تر پوښښ لاندې پټ کړي." یمني چارواکو ادعا کړې چې دغه ډله له CIA سره تړاو لري او له کلونو راهیسې یې په دغه هېواد کې د جاسوسی فعالیتونه کول، مخکې له دې چې واشنګټن د ۲۰۱۵ میلادي کال په فبرورۍ کې خپل عملیات وځنډول، د امریکا د سفارت له لارې یمني چارواکو ادعا وکړه.

د ثبوت په توګه، خورپاني وویل چې شبکه یې عصري جاسوسی وسایل لري او د متحده ایالاتو استخباراتي افسرانو سره په تماس کې وه .

نیول د جاسوسی شبکې اندازه په ګوته کوي

باوري سرچینې کربیل ته تاییدوي چې د یمن امنیتي خدماتو د ۲۰۲۱ په وروستیو او د ۲۰۲۲ په لومړیو کې د شبکې د غړو نیول پیل کړي او وایي چې د توقیف اصلي شمیر د ۱۰ کسانو څخه د پام وړ لوړ دی چې اعترافونه یې په یمني رسنیو کې خپاره شوي.

د نشر لپاره چمتو شوي اعترافونه دوه سوه ساعته دوام لري، په داسې حال کې چې ډیری نور یې د نشر لپاره چمتو شوي او د یمن او نړیوالو عامه افکارو په وړاندې ساتل کېږي.

د کریبل معلومات وړاندیز کوي چې د یمن د جاسوس حلقې د اعلان وخت، د جاسوسی ماموریتونو په اړه افشا شوي توضیحات، او ۱۰ اعترافونه چې په پراخه کچه خپاره شوي د دوو اصلي عواملو لخوا اغیزمن شوي.

لومړی تخنیکي دی، د نیول پروسیجرونو بشپړولو، د اعترافونو استخراج، او د ټولو بنکیلو کسانو پیژندلو پورې اړه لري. دوهم عامل د غزې په ترانکه کې د امریکا او اسراییلو د وحشیانه جگړې په اړه د روانې پوځي شخړې سره تړاو لري.

جاسوسانو په سیستماتیک ډول د یمن حاکمیت کمزوری کړ

د یمن امنیتي خدماتو څرگنده کړه چې بهرنی جاسوسی شبکه په څو لسیزو کې په پراخو فعالیتونو کې بوخته ده، چې د دولت د پام وړ سرغړونې او په څو کچو کې د یمن ضعف ته دوام ورکوي.

د رسمي بیانونو له مخې، په دې فعالیتونو کې د پوځي ادارو لپاره د تمویل سرچینې کشف کول او د یمن د پوځي وړتیاوو په نښه کولو استخباراتي فعالیتونو ترسره کول شامل دي. دوی د یمنی ځواکونو پوځي خوځښتونه او ستراتیژیکي وړتیاوې څارلې، چې امریکا او اسراییلو ته یې همغږي برابروله.

برسیره پردې، دوی د دښمن استخباراتي خدمتونه په مختلفو رسمي او غیر رسمي سکتورونو کې مهم معلومات وړاندې کړل.

شبکې دولتي چارواکو ته نفوذ کړی ترڅو پریکړه کونکو باندې اغیزه وکړي او د هغې اجندا سره سم پریکړې او قوانین وړاندې کړي. دې د یمن د مهمو شخصیتونو د کرلو لپاره کار کاوه، متحده ایالاتو ته د هغوی د نفوذ او استخدام لپاره د سفرونو همغږي کول.

په دغو استخدام شویو کسانو کې اقتصاد پوهان او د تیلو او سوداگریزو شرکتونو خاوندان هم شامل وو، چې د امریکا او اسراییلو له استخباراتو سره یې تړاو درلود.

د کرنې په سکتور کې، شبکې د کرنې په وزارت کې د جاسوسانو په ګمارلو، د څیړنیزو ارګانونو او د تخمونو د تکثیر مرکزونو تخریبولو، او د زیان رسوونکو پرمختیایي پروګرامونو په پلي کولو سره د ملي تولیداتو کمښت او د وارداتو انحصار زیاتولو هڅه کوله. دې حتی آفتونه او زهرجن آفت وژونکي معرفي کړل، د غیر پایښت لرونکي تخمونو ډولونه یې سبسایډي کړل، د وژونکي واکسین پروګرامونو له لارې د څارویو ناروغی رامینځته کړې، او د زیانمن کیمیاوي سرې سره د خاورې کیفیت خراب کړ.

د روغتیا په برخه کې، جاسوس حلقې پروژې او پروګرامونه پلي کړي چې د یمن په مختلفو ولایتونو کې د ناروغیو او ناروغیو په خپریدو کې مرسته کوي.

دې نور تخریبي پلانونه هم ترسره کړل چې په تعلیمي بهیر یې منفي اغیز وکړ او تعلیم یې له پرمختګ څخه جلا کړ. د شبکې لخوا ترسره شوي دندې د لسیزو دمخه تاریخ ته رسېدلې، د دولتي واکونو پراخ نفوذ او د یمن اقتصادي، سیاسي او ټولنیز پلوه کمزوری کولو لپاره منظم بهرنی هڅې په ګوته کوي. دا اهداف د یمن د مخالفانو اسراییلو، سعودي عربستان او امریکا د پراخو جیو پالیټیکل اهدافو سره سمون لري.

د بشر دوستانه مرستو تر نامه لاندې

د صنعا د استخباراتي پرمختګ شدت د ملګرو ملتونو او لوېدیځو بیانونو کې منعکس شوی، په ځانګړې توګه د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو وزیر انتوني بلینکن، چې د عمان د بهرنیو چارو وزیر بدر البوسیدی ته یې د "ملګرو ملتونو او ډیپلوماتیکو کارکونکو" د نیولو په اړه خبرې وکړې. د بهرنیو چارو وزارت لخوا .

په دودیز ډول له عمانیانو سره د امریکا تماس په صنعا کې له یمنی چارواکو سره د منځګړیتوب په لټه کې دی. د جاسوسی د اسانتیا لپاره د لویدیځ لخوا د بشر دوستانه کارونو څخه د ګټې اخیستنې په وړاندې ریل کول، محمد علي الحوټي، د سترې سیاسي شورا غړي، په ښکاره توګه څرګنده کړه :

موږ د ملګرو ملتونو د سازمان د کارکونکو په وړاندې هېڅ درېځ نه لرو، مګر موږ د بشر دوستانه او ډیپلوماتیکو کارونو تر نامه لاندې د امریکا د جاسوسانو د ګمارلو غندنه کوو ... موږ چمتو یو چې شواهد او اسناد دریم اړخ ته وسپارو چې د هیوادونو سرغړونه رد کړي. په داسې جاسوسي اعمالو سره حاکمیت او په دې اړه د امریکا څرګندونې د ښکاره حقایقو څخه انکار دی، لکه د ورځې په رڼا کې د لمر څخه انکار.

یمن له یوې لسیزې سخت یرغل سره مخ دی، چې پکې د امریکا په ملاتړ نهه کلنه جګړه د هغه د سیمه ییزو متحدینو سعودي عربستان او متحده عربي اماراتو له خوا پیل شوې، اقتصادي او مالي بندیزونه، د حیاتي ملي زیرمو لکه تیلو محرومول او پر مرکزي بانک بریدونه شامل دي . .

د دې سختیو سره سره، د یمن امنیتي خدماتو په تیرو کلونو کې د جاسوسی، تخریب او فتنې بیلابیلې شبکې کشف او له منځه وړي دي. دې هڅو د هیواد په صنعا کې د اسعارو د ثبات په ساتلو کې مرسته کړې ده - د هغو سیمو پر عکس چې د بهرنیو ځواکونو او د هغوی د نیابتې ځواکونو لخوا نیول شوي - او د "کرنيزي جهاد" په څیر پروګرامونه یې پیل کړي ترڅو د بهرنیو طرحو له امله د خوراکي توکو کمښت کم کړي.

د یو پیاوړي یمن لپاره کار کول

صنعا کولی شي د خپلو پوځي صنعتونو د پټولو لپاره د نورو اقداماتو په ترسره کولو سره د لویدیځ د جاسوسی نفوذ سره مقابله وکړي، د دولت نیمګړتیاوې په ځانګړې توګه د کرنې په حیاتي سکتور کې حل کړي، د تعلیمي نصاب لوړول، د کورني روغتیا سکتور پیاوړي کول، او د نړیوالو سازمانونو سره په احتیاط سره ښکېل دي. ملګري ملتونه او بهرنی نادلتي موسسې.

په دې کې لږ شک نشته چې د اوسنۍ جاسوسی شبکې نیول، د پخوانیو امنیتي بریالیتوبونو جوړول، د یمن لپاره د پام وړ بدلون ښه کوي. دا د راتلونکو پړاوونو لپاره د کتلست په توګه کار کوي، د روان سیمه ایز نظامي جنجال او د یمن پراخ بحران دواړه اغیزه کوي .

صنعا اعتراف کوي چې له امریکا او متحدینو سره مقابله روانه او نه بدلیدونکې ده، په ځانګړې توګه د یمن د انقلابي حکومت د کمزوریو او پاتې شونو د اصلاح په لټه کې ده .

د مرحوم ولسمشر علي عبدالله صالح د لسیزو اوږده دوره د لویدیځو استخباراتي ادارو او فعالانو لپاره د یمن د سیلاب دروازي خلاصې کړې، د خپل حاکمیت اداره یې د سعودي عربستان شاته کمه کړه او د هیواد د پراخو سرچینو سره سره یې په بې وزلۍ کې ډوب کړ.

د دې جاسوسي شبکې له مينځه وړل د صنعا د هڅو يوازي يو اړخ دی چې دولت او ټولنه له نفوذ څخه خوندي کړي او دا توان ورکوي چې د متحده ايالاتو او انگلستان د تيري کونکو او د اسراييلو لخوا ټاکل شوي بار وړونکو کښتيو سره په خپلو اوبو کې په جگړه کې دوام وکړي.

دې هڅو صنعا ته اجازه ورکړې چې يو مهم سيمه ايز رول ولوبوي - چې نن ورځ د متحدينو او مخالفينو لخوا پيژندل شوی - په خورا روښانه توگه د فلسطين د مقاومت په ملاتړ د غزې په جگړه کې د يمن په زړه پورې مداخله کې .

د ۲۰۲۴ کال د جون ۲۰مه